

Flerdimensjonal analyse (MA1103)

Øving 10

Oppgave 1 (5.10: 1)

Finn maksimums-og minimumspunktene (hvis de finnes) til funksjonen f under bibetingelsen.

a) $f(x, y) = 4x - 3y$ når $x^2 + y^2 = 1$.

b) $f(x, y) = xy$ når $9x^2 + y^2 = 18$.

Oppgave 2 (5.10: 3)

Finn punktene på skjæringkurven mellom flatene $x^2 + y^2 = 1$ og $x^2 - xy + y^2 - z^2 = 1$ som ligger nærmest origo.

Oppgave 3 (6.1: 1)

Regn ut dobbeltintegralene

i) $\iint_R xy \, d(x, y)$ der $R = [1, 2] \times [2, 4]$

ii) $\iint_R x \cos(xy) \, d(x, y)$ der $R = [1, 2] \times [\pi, 2\pi]$

Oppgave 4 (6.1: 7)

Anta at $f : R \rightarrow \mathbb{R}$ er en kontinuerlig funksjon på et rektangel $R = [a, b] \times [c, d]$. Vis at det finnes et punkt $(\bar{x}, \bar{y})$ i R slik at

$$\frac{\iint_R f(x, y) \, d(x, y)}{|R|} = f(\bar{x}, \bar{y})$$

der $|R|$ er arealet til R . Dettles kalles ofte *middehverdisetningen for dobbeltintegraler*.

Oppgave 5 (6.2: 1)

Regn ut dobbeltintegralene

i) $\iint_R y \, d(x, y)$ der $R = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 1 \leq y \leq 2 \text{ og } y \leq x \leq y^2\}$

ii) $\iint_R x^2 y \, d(x, y)$ der R er området avgrenset av kurvene $y = x^2$ og $y = \sqrt{x}$

Oppgave 6 (6.2: 3)

Noen integraler er enklere å regne ut hvis vi bytter integrasjonsrekkefølgen. Løs disse integralene ved å utføre integrasjonene i motsatt rekkefølge. (*Hint*: Lag en skisse over integrasjonsområdet før du prøver å bytte integrasjonsrekkefølgen.)

i) $\int_0^1 \left[\int_y^1 e^{x^2} dx \right] dy$

ii) $\int_0^1 \left[\int_{\sqrt{x}}^1 e^{\frac{x}{y^2}} dy \right] dx$

Oppgave 7 (6.2: 4)

Vis at verdien til $\iint_A f(x, y) d(x, y)$ ikke avhenger av hvilket rektangel R vi bruker i definisjonen.

Oppgave 8 (6.7: 3 a))

Regn ut $\iint_R xy d(x, y)$ der R er området avgrenset av linjene $x+2y = -1$, $x+2y = 3$, $x = y+1$, $x = y+4$.
Bruk substitusjonen $u = x + 2y$, $v = x - y$.

Oppgave 9 (*A* 5.10: 20)

I denne oppgaven er A en symmetrisk $n \times n$ -matrise med koeffisienter $(a_{ij})_{1 \leq i, j \leq n}$ og $f : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ er funksjonen $f(\mathbf{x}) = (A\mathbf{x}) \cdot \mathbf{x}$.

a) Vis at dersom $\mathbf{x}$ er en egenvektor for A med egenverdi λ , så er $f(\mathbf{x}) = \lambda \|\mathbf{x}\|^2$.

b) Vis at for alle vektorer $\mathbf{x} = (x_1, \dots, x_n)$ er

$$f(x_1, \dots, x_n) = \sum_{i=1}^n a_{ii} x_i^2 + \sum_{i \neq j} a_{ij} x_i x_j,$$

der den siste summen er over alle par av ulike indekser $1 \leq i, j \leq n$.

c) La $S := \{\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n \mid \|\mathbf{x}\| = 1\}$ være det n -diemnsjonale kuleskallet om origo med radius 1. Forklar at når vi innskrenker f til S , så har funksjonen maksimums- og minimumspunkter. Bruk Lagranges multiplikatormetode til å vise at disse maksimums- og minimumspunktene er egenvektorer til A . Vis til slutt at maksimumsverdien til f på S er den største egenverdien til A , mens minimumsverdien er den minste egenverdien til A . Denne observasjonen brukes ofte til å finne egenvektorer numerisk.

A: Denne oppgave er en ekstra oppgave (frivillig), som er litt mer teoretisk eller omfangsrik.

Oppgavene finnes i boka *Flervariabel analyse med lineær algebra* av T.Lindstrøm og K.Hveberg. Se henvisningen i parentes.